

Till berörd remissinstans

ANGÅENDE REMISSEN OM PLAN FÖR UTBYGGNAD AV BOSTÄDER TILL PERSONER MED FUNKTIONSNEDSÄTTNING

Detta gäller remissvar på ”Plan för utbyggnad av bostäder till personer med funktionsnedsättning”

Dnr: 326-708/2009

Remisstiden sträcker sig till den 2009-07-15, vilket vi ber er respektera. Om det av några skäl inte är möjligt för er att inkomma med svar inom utsatt tid måste en kontakt tas med den för ärendet ansvariga personen på roteln.

Ansvarig handläggare/borgarrådssekreterare på Social- och arbetsmarknadsroteln är Johan Stuart, tfn 08-50829334.

Remissvar skickas till:

- Social- och arbetsmarknadsroteln i **digital form (word/excel)**. Ange KS:s diarienummer som namn på ärenderubrik. Ex: KS 314-331-2004
- KF/KS kansli i **pappersform**.

Adresserna är följande:

Rotelns e-post: RVII-remissvar (GroupWise) eller
RVII-remissvar@stadshuset.stockholm.se

KF/KS kansli, Stadshuset, 105 35 STOCKHOLM

Med vänliga hälsningar

Social- och arbetsmarknadsroteln

Remitteringsmapp

Ärende: Plan för utbyggnad av bostäder till personer med funktionsnedsättning

Inkom till KF/KS kansli den

Behandling i övrigt:

För yttrande senast:

Stadsdelsnämnderna

Kungsholmen stadsdelsnämnd
Hägersten- Liljeholmen
stadsdelsnämnd
Farsta stadsdelsnämnd

Facknämnderna

Övriga

Exploateringskontoret
Stadsbyggnadskontoret

SLK

STOCKHOLMS STAD	
Kommunstyrelsen	
KF/KS Kansli	
Ink.	2009 -03- 27
Dnr:	326 - 708 / 2009
Till:	RVL

PROTOKOLL nr 4/2009
2009-03-19

Justerat 2009-03-23

Ulf Kristersson och Karin Rågsjö

§ 21

Plan för utbyggnad av bostäder till personer med funktionsnedsättning

Dnr 3.1-0188/2009

Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämndens beslut

1. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden godkänner förslaget till utbyggnadsplan.
2. Planen överlämnas till kommunstyrelsen för godkännande

Ärendet

En behovsinventering har genomförts under 2008 avseende perioden 2009-2012. Den visar att stadsdelsförvaltningarna har ett fortsatt omfattande utbyggnadsbehov av särskilda boendeformer. För LSS personkrets behövs 418 nya lägenheter och för psykiskt funktionshindrade 324 nya lägenheter. De särskilda boenden som för närvarande planeras understiger kraftigt de behov som stadsdelsförvaltningarna redovisat. Utbyggnaden behöver därför ökas väsentligt.

Förvaltningen föreslår en utbyggnadsplan för perioden 2009 – 2014. I planen föreslås att totalt ca 740 nya lägenheter i särskilda boendeformer färdigställs, vilket innebär ca 85 nya gruppboendestäder och drygt 250 nya service- och stödlägenheter.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 23 februari 2009.

Förslag till beslut

Ordföranden Ulf Kristersson m.fl. (M), tjänstgörande ersättaren Vladan Boscovic (FP) och ledamoten Dikran Dison (KD) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Vice ordföranden Karin Rågsjö (V), ledamöterna Abdo Goriya m.fl. (S) och ledamoten Stefan Nilsson (MP) framlade ett annat beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen till beslut mot varandra.

Nämnden beslutade utan omröstning enligt ordföranden Ulf Kristersson m.fl. (M), tjänstgörande ersättaren Vladan Boscovic (FP) och ledamoten Dikran Dison (KD) förslag till beslut.

Reservation

Vice ordföranden Karin Rågsjö (V), ledamöterna Abdo Goriya m.fl. (S) och ledamoten Stefan Nilsson (MP) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag enligt följande.

1. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden beslutar delvis enligt förvaltningens förslag till beslut.
2. Därutöver vill vi framföra följande.

Det är glädjande att staden äntligen får en ny plan för utbyggnad av bostäder till personer med funktionsnedsättningar, eftersom tidigare plan upphörde att gälla för över två år sedan. Tyvärr har vi förlorat två viktiga år i arbetet med att bygga ikapp bristen på gruppboendestäder, som nu uppgår till ca 740 nya lägenheter för åren 2009 till 2012. Om en ny plan hade tagits fram snabbare av den moderatledda majoriteten, hade det ökade behovet synliggjorts. I bästa fall hade kunskapen om det stora behovet kunnat bidra till att utbyggnaden prioriterats högre.

Antalet särskilda boendeformer är ytterst blygsamma i de större bostadsområdena som planeras, vilket är helt oacceptabelt. Vi är mycket bekymrade över att utbyggnaden av bostadsrätter på hyresrätternas bekostnad har medfört minskade möjligheter att bygga gruppboendestäder. Vi delar förvaltningens uppfattning att planerade bostäder för personer med funktionsnedsättningar bör inarbetas mer strukturerat i stadens bostadsplanering. Alla stora bostadsprojekt måste inrymma såväl många gruppboendestäder som service- och stödlägenheter.

Vi delar också förvaltningens uppfattning att behovet av bostäder och planeringen kontinuerligt måste stämmas av mot varandra, vilket kräver en ökad samordning eftersom stadsdelsnämnderna har svårt att bevaka behoven som helhet i staden. I september 2008 förslog socialtjänstnämnden en mer övergripande central samordning i staden för att bättre kunna se och verka för att gruppboenden ses som en gemensam resurs i staden. Troligen går det minst tre år av mandatperioden innan vi ser några skarpa åtgärder i frågan.

Sist men inte minst anser vi att det är självklart att den nya planen för utbyggnad av bostäder för personer med funktionsnedsättningar ska antas av kommunfullmäktige, precis som den tidigare planen som antogs 2001. Vi utgår också från att kommunfullmäktige i beslutet lägger ut obligatoriska uppdrag för alla berörda nämnder och styrelser att ansvara för sin del av utbyggnaden, så att helheten innebär att det byggs de ca 740 lägenheter som behövs.

Vid protokollet

Lisbeth Westerlund
sekreterare

**SOCIALTJÄNST- OCH
ARBETSMARKNADSFÖRVALTNINGEN**
AVD FÖR STADSÖVERGRIPANDE SOCIALA FRÅGOR

21
TJÄNSTEUTLÅTANDE
DNR 3.1-0188/2009
SAN 2009-03-19
SID 1 (12)
2009-02-23

Handläggare: Tina Heinsoo
Telefon: 508 25 602

Till
Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden

Plan för utbyggnad av bostäder till personer med funktionsnedsättning

(2 bilagor)

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden godkänner förslaget till utbyggnadsplan
2. Planen överlämnas till kommunstyrelsen för godkännande

Dag Helin

Fredrik Jurdell

Sammanfattning

Under planperioden 2001-2008 har det skett en stor utbyggnad, totalt 533 nya lägenheter i bostad med särskild service har färdigställts. Av dessa är 383 lägenheter för LSS personkrets 1 och 2 och 150 lägenheter för psykiskt funktionshindrade.

En genomförandegrupp tillsattes 2001 för att effektivisera utbyggnaden. Erfarenheterna visar att gruppens arbete har bidragit till en mer aktiv utbyggnad av boenden. De visar emellertid också på särskilda svårigheter i utbyggnadsprocessen. Stadsdelsförvaltningarna som har ansvar för utbyggnaden kan ha svårt att bevaka behoven som helhet i staden. Det kan vara svårt att få in en gruppboendestad i reguljära bostadsprojekt p g a husens utformning. En ytterligare svårighet är att nya bostadsprojekt, särskilt i innerstaden, blir mycket dyra och ger höga hyror. Många nybyggnadsprojekt har också blivit förskjutna i tid. En del planerade särskilda boenden har därmed utgått eller blivit försenade. I de flesta stadsdelsförvaltningar är man hänvisad att planera boendena i nya reguljära bostadsprojekt. Erfarenheterna visar också att gruppboendestad är en mycket bra boendeform, bl a har de boendes självständighet ökat och man vill mer och mer vara i sina egna lägenheter.

En behovsinventering har genomförts under 2008 avseende perioden 2009-2012. Den visar att stadsdelsförvaltningarna har ett fortsatt omfattande utbyggnadsbehov av särskilda boendeformer. För LSS personkrets behövs 418 nya lägenheter och för psykiskt funktionshindrade 324 nya lägenheter. De särskilda boenden som för närvarande planeras understiger kraftigt de behov som stadsdelsförvaltningarna redovisat. Utbyggnaden behöver därför ökas väsentligt.

Förvaltningen föreslår en utbyggnadsplan för perioden 2009 – 2014. I planen föreslås att totalt ca 740 nya lägenheter i särskilda boendeformer färdigställs, vilket innebär ca 85 nya gruppboendestäder och drygt 250 nya service- och stödlägenheter.

I stadens bokslut finns medel avsatta som stimulansbidrag för kostnader i samband med nybyggnad av gruppboendestäder för personer med fysiskt och psykisk funktionsnedsättning.

I budget 2008 fick socialtjänstnämnden i uppdrag att se över formerna och arbetsformerna för Genomförandegruppen. Socialtjänstnämnden har för sin del i september 2008 fattat beslut om ”Förslag till organisation och arbetsformer för Genomförandegruppen”. I ärendet föreslås en mer övergripande central samordning för att bättre kunna se och verka för att gruppboenden ses som en gemensam resurs för hela staden. Man skulle också få en långsiktig helhetssyn på boendeplaneringen generellt och för speciella grupper. I staden pågår arbete med att införa ett valfrihetssystem inom funktionshinderområdet. I detta är boendefrågorna centrala. Det innebär att i planeringen måste ytterligare aspekter vägas in när det gäller både bedömningar och bevakning av totala utbudet. Detta innebär att samordning över staden blir än mer angeläget.

Ärendets beredning

Detta tjänsteutlåtande har utarbetats inom staben för utredning och projekt. Handikapprådet har tagit del av ärendet den 16 mars 2009.

Bakgrund

Kommunfullmäktige (KF) fattade 2001 beslut om en utbyggnadsplan gällande gruppboendestäder för personer tillhörande LSS personkrets 1 och 2 för planperioden 2001-2006 "Plan för utbyggnad av bostäder med särskild service". Enligt planen bedömdes ett utbyggnadsbehov under perioden på 70 nya gruppboendestäder med sammanlagt 410 lägenheter för LSS personkrets 1 och 2. Planen omfattar inte behovet av bostäder för personer med psykiska funktionshinder. Inventeringar som gjordes visade att drygt 100 personer med psykiskt funktionshinder hade behov av gruppboende eller stödboende i någon form i slutet på planperioden. Underhand har till genomförandegruppens arbete med utbyggnaden även lagts behov av utbyggnad för denna målgrupp.

Enligt en kartläggning genomförd av socialtjänstförvaltningen, "Boende och daglig verksamhet i Stockholms stad för personkrets 1 och 2", daterad 2001-01-01, fanns då totalt 547 fullvärdiga lägenheter för LSS personkrets fördelade på 302 lägenheter i gruppboende och 245 servicelägenheter de flesta med tillgång till gemensamma utrymmen för samvaro. 186 personer bodde i gruppboende med otidsenlig standard d v s som strider mot reglerna för LSS-boendestäder.

För psykiskt funktionshindrade gjordes motsvarande kartläggning "Bostäder, arbets- och sysselsättningsverksamheter och öppen verksamhet i Stockholms stad för psykiskt funktionshindrade" daterad maj 2002. Då fanns totalt 307 egna fullvärdiga lägenheter för denna grupp, fördelade på 104 lägenheter i gruppboende och 203 stödboende. 88 personer bodde i kollektivboende.

Kommunfullmäktige beslutade 2000-10-16 att ge socialtjänstnämnden i uppdrag att tillsätta en genomförandegrupp för att effektivisera utbyggnaden av särskilda boendeformer för fysiskt och psykiskt funktionshindrade. Genomförandegruppen började sitt arbete 2001.

Stimulansbidrag

I stadens bokslut finns medel avsatta som stimulansbidrag för kostnader i samband med nybyggnad av gruppboendestäder för personer med fysisk och psykisk funktionsnedsättning. Stimulansbidrag kan sökas för beställarstöd, förprojektering och projektering, särproduktionskostnader och startkostnader.

Stadsdelsnämnderna söker stimulansbidrag via beslut i särskilda ärenden.

– I inriktningsärende ska projektet redovisas med omfattning, tidplan m m. Här söks stimulansbidrag för beställarstöd, förprojektering och projektering.

– I genomförandeärendet ska sedan i ett redovisas utformning, ekonomi m m för projektet. Här söks stimulansbidrag för särproduktionskostnader och startkostnader.

Utbyggnad under perioden 2001-2008

Färdigställda bostäder

Under planperioden 2001-2008 har skett en stor utbyggnad; totalt 533 nya lägenheter i bostad med särskild service har färdigställts. Av dessa är 383 lägenheter för LSS personkrets 1 o 2 och 150 lägenheter för psykiskt funktionshindrade.

LSS personkrets

Nyttillskottet med totalt 383 bostäder för LSS personkrets har fördelats på 350 lägenheter i gruppboende och 33 servicelägenheter. Gruppboende med otidsenlig standard, där de boende inte har egna lägenheter, har minskat med 153 boendeplatser.

Drygt 30 % av de nybyggda lägenheterna har använts för att ersätta otidsenliga gruppboende där nya boende inte har kunnat flytta in. En del otidsenliga gruppboende har också byggts om till fullvärdig standard och några har avvecklats av annan anledning.

Under 2008 har totalt 39 nya lägenheter tillkommit. 2 platser i otidsenlig gruppboende har ersatts.

En ny kartläggning av befintliga bostäder har just genomförts och visar att det 2008-12-31 i staden för LSS personkrets finns totalt 930 fullvärdiga lägenheter fördelade på 652 lägenheter i gruppboende och 278 servicelägenheter. Det kvarstår nu endast 33 platser i gruppboende där de boende inte har egna lägenheter.

Befintliga bostäder enligt LSS 2008-12-31

	Gruppbostad Egna fullvärdiga lägenheter	Gruppbostad Ej egna lägenheter Antal boende	Fristående lägenheter	
Bromma	44	3	11	
Enskede-Årsta/Vantör	52	0	44	
Farsta	49	0	3	
Hägersten-Liljeholmen	66	5	27	
Hässelby-Vällingby	65	3	25	
Kungsholmen	39	0	15	
Norrmalm	21	1	25	
Rinkeby-Kista	48	17	24	
Skarpnäck	60	0	10	
Skärholmen	58	4	2	
Spånga-Tensta	37	0	10	
Södermalm	60	0	73	
Älvsjö	26	0	6	
Östermalm	27	0	3	
SUMMA	652	33	278	963

Antalet gruppbostadslägenheter varierar mellan stadsdelsförvaltningarna från 21 lägenheter till 66. Antalet servicelägenheter varierar från 2 lägenheter till 73.

Endast sex stadsdelsförvaltningar har kvar gruppbostäder med otidsenlig standard. Rinkeby-Kista har 17 boende i denna form medan de övriga har 1-5 boende. Dessa gruppbostäder strider mot reglerna för LSS-boenden och måste ersättas. Boende i dem planeras också flytta till nya gruppbostäder i respektive stadsdelsförvaltning när sådana blir klara.

Psykiskt funktionshindrade

De totalt 150 lägenheter för målgruppen som tillkommit 2001-2008 har fördelats på 90 lägenheter i gruppbostad och 60 stödlägenheter. Platser i kollektivboende har minskat med 22.

Under 2008 har 27 nya stödlägenheter och 2 nya platser i kollektivboende tillkommit.

En ny kartläggning av befintliga bostäder har genomförts även för denna målgrupp. Den visar att det 2008-12-31 i staden finns totalt 436 fullvärdiga egna lägenheter fördelade på

173 lägenheter i gruppboende och 263 stödlägenheter. Därutöver finns 66 platser i någon form av kollektivt boende.

Befintliga bostäder för psykiskt funktionshindrade 2008-12-31

	Gruppboende Egna fullvärdiga lägenheter	Stödboende / Serviceboende	Summa platser
Södermalm	0	33	33
Skarpnäck	0	0	0
Norrmalm	7	10	17
Hässelby-Vällingby	33	20	53
Enskede-Årsta/Vantör	20	11	31
Farsta	8	45	53
Kungsholmen	7	12	19
Skärholmen	13	0	13
Hägersten-Liljeholm	24	35	59
Bromma	20	24	44
Östermalm	7	26	33
Spånga-Tensta	0	38	38
Rinkeby-Kista	34	0	34
Älvsjö	0	9	9
SUMMA	173	263	436

För alla boendeformer varierar antalet befintliga lägenheter olika mellan stadsdelsförvaltningarna, från 0 till 34 lägenheter i gruppboende och 0 till 45 stödlägenheter. Ingen stadsdelsförvaltning saknar helt bostäder för psykiskt funktionshindrade.

Erfarenheter

Genomförandegruppen tillsattes 2001 för att effektivisera utbyggnaden av särskilda boendeformer för fysiskt och psykiskt funktionshindrade. Genomförandegruppen leds av socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningen och består i övrigt av representanter för stadsdelsförvaltningar, stadsledningskontoret, fastighetskontoret och stadsbyggnadskontoret. Gruppen ska fungera sammanhållande för utbyggnaden av bostäder med särskild service för funktionshindrade, LSS personkrets 1 o 2 , och för personer med psykiska funktionshinder i hela staden. Lägesrapport har årligen lämnats till socialtjänstnämnden.

Genomförandegruppen har som underlag för sitt arbete bl a en utrednings- och planeringslista där alla objekt som utreds och planeras redovisas per stadsdelsförvaltning med antal lägenheter, typ av boende och tidplan. Där finns också större utbyggnadsprojekt

i staden upptagna för bevakning. Listan följs upp med respektive stadsdelsförvaltning och revideras inför varje genomförandegruppsmöte.

Erfarenheterna av Genomförandegruppens arbete är att gruppen bidragit till en mer aktiv utbyggnad av boenden. De visar emellertid också på särskilda svårigheter i utbyggnadsprocessen. Under planperioden har också ett större antal objekt varit aktuella i planeringslistan än vad som sedan blivit färdigställda.

En svårighet i planeringen är att stadsdelsförvaltningarna som ansvarar för utbyggnaden kan ha svårt att överblicka och bevaka behoven som helhet i staden. En del stadsdelsförvaltningar har haft svårt att bevaka planerade bostadsprojekt då det kan ta flera år från det tidiga skedet i ett projekt till dess att projektering och byggnation startar. Staden har därmed gått miste om möjliga gruppbestäder och/eller andra boenden.

Många nybyggnadsbostadsprojekt i staden har blivit förskjutna i tid. I många fall har det också varit svårt att få in en gruppbestäd i reguljära bostadsprojekt p g a husens utformning. Ytterligare en svårighet är att nya bostadsprojekt, särskilt i innerstaden, blir mycket dyra och ger höga hyror. En del planerade särskilda boenden har också utgått p g a mycket höga kostnader.

Under det senaste året har förskjutningen i tid av många nybyggnadsprojekt accentuerats p g a det finansiella läget. Detta drabbar även takten i utbyggnaden av särskilda boendeformer. I de flesta stadsdelsförvaltningar är man helt hänvisad till att planera de särskilda boendeformerna i nya bostadsprojekt.

Den stora utbyggnad som skett under planperioden har också gett erfarenheten att gruppbestäd är en mycket bra boendeform. De boende är stolta över sina lägenheter, självständigheten ökar och de vill mer och mer vistas i sina egna lägenheter.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Bostäder som omfattas av planen

Förslaget till utbyggnadsplan omfattar de bostäder till funktionshindrade som regleras i lagstiftning. I socialtjänstlagen, SoL, 5 kap 7§ 3stycket stadgas att kommunen ska inrätta bostäder med särskild service för dem som av fysiska, psykiska eller andra skäl möter betydande svårigheter i sin livsföring. För personer som tillhör någon av personkretsarna i lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, regleras rätten till bostad med särskild service i 9 § p 9 LSS.

Gruppbestäd. (LSS och SoL)

Gruppboendestaden är ett bostadsalternativ för personer som har ett så omfattande tillsyns- och omvårdnadsbehov att mer eller mindre kontinuerlig närvaro av personal är nödvändig. Syftet med gruppboendestaden är att vuxna personer med funktionsnedsättning som inte klarar eget boende eller boende i serviceboendestad ändå ska ha möjlighet att lämna föräldrahemmet och skapa sig ett eget hem. Gruppboendestaden består av ett litet antal lägenheter som är grupperade kring gemensamma utrymmen, där service och omvårdnad kan ges alla tider på dygnet. De gemensamma utrymmena bör vara placerade så att de kan fungera som den samlande punkten för de boende. De bör ligga i nära eller direkt anslutning till de enskilda lägenheterna och vara lätta att nå. Ytorna bör vara så dimensionerade att alla som bor i gruppboendestaden kan delta samtidigt i olika aktiviteter.

Serviceboendestad (LSS och SoL)

En serviceboendestad består av ett antal lägenheter som har tillgång till gemensam service och fast anställd personal. Lägenheterna kan delvis vara anpassade efter den enskildes behov och ligger vanligtvis i samma eller kringliggande hus. I serviceboendestad kan antalet lägenheter med koppling till samma personalgrupp och gemensamhetslokal vara upp till cirka 15 lägenheter. Serviceboendet ska vara integrerat i bostadsområdet.

Stödboende (SoL)

Stödboende för psykiskt funktionshindrade består av egna lägenheter i ett bostadsområde. I stödboendet ska finnas tillgång till gemensamhetslokal. Individuellt stöd ges efter den enskildes behov. Stödboendet kan ses som en mellanform mellan ett boende i en gruppboendestad och ett helt självständigt boende.

Behovsinventering

Socialtjänstförvaltningen har under 2008 genomfört en behovsinventering, i form av enkät och uppföljande samtal med stadsdelsförvaltningarna, avseende perioden 2009-2012 för både LSS-boenden och boenden för psykiskt funktionshindrade. Den visar på ett fortsatt omfattande utbyggnadsbehov för båda dessa grupper trots den stora utbyggnad som hittills skett. Totalt finns ett behov av 742 lägenheter varav 418 lägenheter för LSS personkrets och 324 för psykiskt funktionshindrade. En ytterligare utbyggnad är därför nödvändig.

Förutom ovanstående behov finns behov för personer som har psykisk problematik och är aktuella inom enheten för hemlösa. Antalet uppskattas till 34 personer. Här behöver dock fördjupade analyser göras för att närmare utreda deras specifika bostadsbehov.

Det pågår ett omfattande bostadsbyggande i staden och flera mycket stora bostadsområden planeras, Västra Kungsholmen, Hjorthagen/Värtan, Norra station m fl. Människor förväntas flytta in till staden och befolkningen därmed öka. Det torde också medföra ett ökat behov av särskilda boenden.

Behov - LSS personkrets

För perioden 2009-2012 har stadsdelsförvaltningarna uppgivit ett totalt behov av 418 ytterligare bostäder varav 290, drygt två tredjedelar, i gruppbofastad och 128 i servicebofastad.

Behov per stadsdelsförvaltning

	Gruppbofastad	Servicebofastad	Summa
Hässelby-Vällingby	96	26	122
Spånga-Tensta	31	17	48
Skärholmen	19	19	38
Hägersten-Liljeholmen	21	16	37
Södermalm	25	6	31
Älvsjö	12	14	26
Norrmalm	17	4	21
Bromma	11	8	19
Farsta	14	4	18
Skarpnäck	16	0	16
Enskede-Årsta/Vantör	8	5	13
Rinkeby-Kista	8	5	13
Östermalm	8	1	9
Kungsholmen	4	3	7
Totalt	290	128	418

Behovet är mycket ojämnt fördelat över stadsdelsförvaltningarna, från 122 personer till 7.

Till behovet ska också läggas de 33 bostäder i gruppbofastad som håller en otidsenlig standard och måste ersättas.

Den helt övervägande delen av de bostadsbehövande, 378 personer, är födda 1970 och senare, 38 år och yngre. De största behovsgrupperna är personer med utvecklingsstörning (281 personer) och personer med Asperger/autism (113 personer). Närmare fyra femtedelar av alla behövande bor hos föräldrar eller övrig släkt/vänner. Det finns därför anledning att tro att det kommer att finnas behov av gruppbofastad och servicebofastad även för de närmast kommande generationerna. Därmed kommer det att finnas behov av en fortsatt utbyggnad ännu en tid.

Behov - Psykiskt funktionshinder

För perioden 2009-2012 har stadsdelsförvaltningarna redovisat behov av ytterligare totalt 324 lägenheter varav 187 i gruppboende och 137 i stödboende.

Behov per stadsdelsförvaltning

	Gruppboende	Stödboende	Summa
Södermalm	34	37	71
Skarpnäck	22	12	34
Norrmalm	22	11	33
Hässelby-Vällingby	20	8	28
Enskede-Årsta/Vantör	13	13	26
Farsta	8	15	23
Kungsholmen	13	10	23
Skärholmen	14	8	22
Hägersten-Liljeholm	10	11	21
Bromma	18	1	19
Östermalm	11	4	15
Spånga-Tensta	1	5	6
Rinkeby-Kista	0	0	0
Älvsjö	1	2	3
Totalt	187	137	324

Behovet är relativt ojämnt fördelat över stadsdelsförvaltningarna från 71 personer till 0.

De flesta av de psykiskt funktionshinderade som behöver bostad hör till den lite äldre åldersgruppen, 242 personer är i åldersgruppen 39-68 år, medan 82 personer är 38 år och yngre. Mer än hälften av personerna bor i dag på institution och en fjärdedel har egen bostad men behöver annan form.

Pågående planering

De planerade särskilda boendeformerna understiger kraftigt de behov som stadsdelsförvaltningarna redovisat. I planeringslistan har i samband med behovsinventeringen pågående planering stämts av med stadsdelsförvaltningarna. De nu planerade gruppboendena och service- och stödboende inryms till allra största delen i reguljära bostadsprojekt. Man har också närmare granskat tidplanerna för de projekt som beräknas bli klara under perioden 2009-2014. En del av dem har då tyvärr konstaterats bli förskjutna. Oklarheter råder om tidplanen för ett flertal planerade reguljära bostadsprojekt. De flesta bostadsprojekt avser dessutom bostadsrätter och byggherrarna avvaktar oftast numera att de flesta lägenheter är tecknade innan de börjar bygga.

Det pågår ett omfattande bostadsbyggande i staden. Både många mindre och några mycket stora bostadsområden planeras. För de stora områden såsom Västra

Kungsholmen, Liljeholmen, Hjorthagen/Värtan och Norra station är tidplanen särskilt osäker. Områdena har en mycket lång utbyggnadstid och det är i nuläget oklart i vilka projekt och skeden som de särskilda boendeformerna kan inrymmas. I dessa största områden planeras nu tyvärr endast ett fåtal särskilda boendeformer.

Planering - LSS personkrets

I planeringslistan redovisas för närvarande en planering till och med år 2014 på totalt 232 lägenheter för LSS personkrets fördelad på 145 lägenheter i gruppboende och 87 serviceboendelägenheter (att relatera till det redovisade behovet på 418 lägenheter). Bromma planerar mest med 46 lägenheter, Spånga-Tensta och Södermalm planerar inga, resterande stadsdelsförvaltningar planerar mellan 5 och 25 lägenheter. *Se bilaga 1; Bostäder LSS, behov och planering.*

Planering - Psykiskt funktionshindrade

För psykiskt funktionshindrade planeras för närvarande till och med år 2014 totalt 99 lägenheter varav 23 i gruppboende och 76 stödboende (att relatera till det redovisade behovet på 324 lägenheter). *Se bilaga 2; Bostäder psykiskt funktionshindrade, behov och planering.*

Förslag till plan för åren 2009 - 2014

Utbyggnaden av särskilda boendeformer behöver ökas väsentligt. Trots en omfattande utbyggnad under perioden 2001-2008 finns fortfarande ett mycket stort behov av nya lägenheter. Behovet av särskilda boendeformer är nu enligt stadsdelsförvaltningarna totalt 742 ytterligare lägenheter varav 418 för LSS personkrets och 324 för psykiskt funktionshindrade. 33 bostäder i gruppboende med otidsenlig standard behöver också ersättas.

Under planperioden 2009-2014 föreslås att totalt ca 740 nya lägenheter i särskilda boendeformer färdigställs. Det innebär ca 85 nya gruppboendestäder och drygt 250 nya service- och stödboendelägenheter. Förvaltningen anser också att planerade bostäder för personer med funktionshinder bör inarbetas mer strukturerat i stadens bostadsplanering.

Det pågår ett omfattande bostadsbyggande i staden. Både mindre och mycket stora bostadsområden planeras. Människor förväntas flytta in till staden och befolkningen därmed öka. Det torde också medföra ett ökat behov av särskilda boenden. Dessa stora bostadsprojekt ger samtidigt möjlighet att inrymma många gruppboendestäder och service- och stödboendelägenheter. Några av dem ligger emellertid flera år fram i tiden och har en lång utbyggnadstid. Det är därför högst angeläget att komma in i de projekten så tidigt som möjligt för att inte förlora tid och möjligheter. Projekten ska granskas och lämpliga lägenheter och möjligheter att inrymma gruppboendestäder ska bedömas. Många stadsdelsförvaltningar har begränsade möjligheter att bevaka nybyggnadsprojekten och har svårigheter att följa dem. Antalet särskilda boendeformer som planeras i de större bostadsområdena är ytterst blygsam.

Utbyggnaden av bostäder med särskild service är till största delen beroende av bostadsproduktionen i staden. Om byggplaner fördröjs eller tas bort förändras också utbyggnaden av särskilda boendeformer. Det är därför viktigt att ha en hög planeringsnivå.

Förvaltningen anser att det är viktigt att hålla ihop frågorna om hur behovet ser ut med planeringen för utbyggnad och att kontinuerligt göra avstämningar av behov mot utbyggnadsplaner.

I budget 2008 fick socialtjänstnämnden i uppdrag att se över formerna och arbetsformerna för Genomförandegruppen. Socialtjänstnämnden har för sin del i 2008-09-18 beslutat om en ny organisation för Genomförandegruppen "Förslag till organisation och arbetsformer för Genomförandegruppen". I ärendet föreslås en mer övergripande central samordning för att bättre kunna se och verka för att gruppboenden m m ses som en gemensam resurs för hela staden. Man skulle då också få en långsiktig helhetssyn på boendeplaneringen generellt och för speciella grupper. Med större möjligheter för Genomförandegruppen kan en mer samlad bevakning ske av stora bostadsprojekt, speciella behov av bostäder påskyndas, samarbete med olika byggherrar förbättras och tillskottet i staden av övriga aktörer bevakas.

I staden pågår arbete med att införa ett valfrihetssystem inom funktionshinderområdet. I detta är boendefrågorna centrala. Det innebär att i planeringen måste ytterligare aspekter vägas in när det gäller både bedömningar och bevakning av totala utbudet. Detta innebär att samordning över staden blir än mer angeläget.

Bostäder för LSS
Behov totalt 2009-2012
Planering 2009-2014

Bilaga 1

Behov 2009-2012			
Födda:	1943-1969	1970-	Summa:
Män	23	212	235
Kvinnor	17	166	183
Totalt:	40	378	418

Behovsfördelning	utv-st		asp-aut		hj-skada		övriga	
	Gruppbo- stads	Service- bo- stads	Gruppbo- stads	Service- bo- stads	Gruppbo- stads	Service- bo- stads	Gruppbo- stads	Service- bo- stads
Män	125	24	29	47	5	3	3	1
Kvinnor	99	33	19	18	6		4	2
Delsummering	224	57	48	65	11	3	7	3
Total/behovsgrupp	281		113		14		10	

Behov/stadsdel	Gruppbo- stads	Service- bo- stads	Summa
Hässelby-Vällingby	96	26	122
Spånga-Tensta	31	17	48
Skärholmen	19	19	38
Hägersten-Liljeholmen	21	16	37
Södermalm	25	6	31
Älvsjö	12	14	26
Norrmalm	17	4	21
Bromma	11	8	19
Farsta	14	4	18
Skarpnäck	16	0	16
Enskede-Årsta-Vantör	8	5	13
Rinkeby-Kista	8	5	13
Östermalm	8	1	9
Kungsholmen	4	3	7
Totalt	290	128	418

Planering/stadsdel 2009-2014	Gruppbo- stads	Service- bo- stads	Summa
Hässelby-Vällingby	0	24	24
Spånga-Tensta			0
Skärholmen	18	7	25
Hägersten-Liljeholmen	14	7	21
Södermalm			0
Älvsjö	6		6
Norrmalm	19	2	21
Bromma	36	10	46
Farsta		5	5
Skarpnäck	10	2	12
Enskede-Årsta-Vantör	12	6	18
Rinkeby-Kista	24	6	30
Östermalm	6	1	7
Kungsholmen		17	17
Totalt	145	87	232

Bostäder för psykiskt funktionshindrade
Behov totalt 2009-2012
Planering 2009-2014

Bilaga 2

Behov 2009-2012			
Födda:	1940-1969	1970-	Summa:
Män	151	52	203
Kvinnor	91	30	121
Totalt	242	82	324

Behovsfördelning		
	Gruppboende	Stödboende
Män	121	82
Kvinnor	66	55
Summa	187	137
Totalt		324

Behov/stadsdel			
	Gruppboende	Stödboende	Summa
Södermalm	34	37	71
Skarpnäck	22	12	34
Norrmalm	22	11	33
Hä-by-Vä-by	20	8	28
E-Å-V	13	13	26
Farsta	8	15	23
Kungsholmen	13	10	23
Skärholmen	14	8	22
Hägersten-Liljeholmen	10	11	21
Bromma	18	1	19
Östermalm	11	4	15
Spånga-Tensta	1	5	6
Rinkeby-Kista	0	0	0
Älvsjö	1	2	3
Totalt	187	137	324

Planering/stadsdel 2009-2014			
	Gruppboende	Stödboende	Summa
Södermalm	0	0	0
Skarpnäck	14	0	14
Norrmalm	7	15	22
Hä-by-Vä-by	0	9	9
E-Å-V	2	0	2
Farsta	0	14	14
Kungsholmen	0	6	6
Skärholmen	0	10	10
Hägersten-Liljeholmen	0	0	0
Bromma	0	0	0
Östermalm	0	14	14
Spånga-Tensta	0	0	0
Rinkeby-Kista	0	8	8
Älvsjö	0	0	0
Totalt	23	76	99